

Triky ve Vimu (i bez pluginů)

■ Autor Pavel Tišnovský, Red Hat
■ Email <ptisnovs 0x40 redhat 0x2e com>
■ Datum 2019-10-06

Obsah přednášky (1)

- ▶ Začínáme...
- ▶ Základní konfigurační volby
- ▶ Vyhledávání v textu
- ▶ Nahrazení
- ▶ Volání externích nástrojů, změna aktuálního dokumentu
- ▶ Volby způsobu zobrazení textů
- ▶ Tabby nebo mezery?
- ▶ Nastavení wrap/showbreak/linebreak/breakindent
- ▶ Chování textového kurzoru při pohybu v textu
- ▶ Stroj času zabudovaný do Vimů

Obsah přednášky (2)

- ▶ Trocha matematiky
- ▶ Zneužití speciálního registru = (vložení číselné sekvence)
- ▶ Vizualní režim a režim výběru
- ▶ Výběr vertikálních bloků, práce s bloky
- ▶ Vertikální bloky a funkce typu „najdi a nahrad“
- ▶ Režim virtuální editace
- ▶ Chování myši, výběr bloků přes Shift+..., celkové chování Vimů
- ▶ Chování editoru při chybě
- ▶ Zvýraznění aktuálního řádku/sloupce
- ▶ Digraphs (dvojznaky)

Obsah přednášky (3)

- ▶ Režim „ex“
- ▶ Režim „ed“
- ▶ Zobrazení informací o pozici v textu a o vybraném znaku
- ▶ Další klávesové zkratky
- ▶ Zvýraznění syntaxe
- ▶ Pravítko a stavový řádek
- ▶ Užitečné externí nástroje
- ▶ Lepší využití klávesy Caps Lock
- ▶ Vtípky
- ▶ Odkazy

Začínáme...

- ▶ Otevření souboru editovaného minule
\$ vim
 - ◆ otevře se prázdný nepojmenovaný dokument
- ▶ Poté stisknout Ctrl+o Ctrl+o
...voilà

Základní konfigurační volby

-
- ▶ Vypnutí kompatibility s editorem Vi
 - :set nocompatible
 - ▶ Zobrazení pravítka
 - :set ruler
 - ▶ Zobrazení a nastavení obsahu pravítka
 - :set laststatus=...
 - :set statusline=...
 - ▶ Expanze či zákaz expanze tabů
 - :set (no)expandtab
 - :retab
 - ▶ Chování klávesy backspace
 - :set backspace=[indent,eol,start]

Základní konfigurační volby (pokračování)

- ▶ Nastavení typu souboru (konce řádků)
 - :set filetype=[dos,unix]
- ▶ Chování bloků
 - :set selection=exclusive
 - ♦ bloky se chovají podobně jako v ostatních editorech
 - ♦ (bude ukázáno dále)
- ▶ Seznam souborů atd. po TAB
 - :set wildmenu
- ▶ Některé soubory je vhodné ignorovat
 - :set wildignore=*~,*.bak,*.log,*.aut,*.dvi,*.o

Kde se změnilo nastavení konkrétní volby???

- ▶ Může se jednat o více míst
 - ♦ systémový .vimrc
 - ♦ uživatelský .vimrc
 - ♦ .vimrc v aktuálním adresáři
 - ♦ atc.
- ▶ Zjištění zdroje poslední změny
 - :verbose set nocompatible?
 - :verbose map <Space>

Vyhledávání v textu

- ▶ Nalezení slova pod kurzorem
 - ♦ směrem ke konci textu
 - * celá slova
 - g* i části slov
 - ♦ směrem k začátku textu
 - # celá slova
 - g# i části slov
- ▶ Vyhledání (a doskok) na párovou závorku
 - %

Vyhledávání v textu

- ▶ Vyhledání se zobrazením výskytů A čísel řádků
 - :g/tab/#

- `:set ignorecase`
- `:set smartcase`
- V příkazovém režimu (command mode)
 - ◆ `Ctrl+R Ctrl+W`
vložení slova (jako *) na příkazovou řádku
ideální pro příkaz /
 - ◆ `Ctrl+R Ctrl+A`
vložení slova (jako #) na příkazovou řádku
ideální pro příkaz /

Vyhledávání v textu

- Zobrazení historie hledání
`:his s`
- Zobrazení okna s historií hledání
`q/`
 - ◆ (uzavře se pomocí `:q`)

Nahrazení

- Jediný výskyt na řádku
`:s/foo/bar/foo`
- Jediný výskyt na každém řádku v celém souboru
`:%s/foo/bar/`
- Všechny výskyty na řádku
`:s/foo/bar/g`
- Výskyty schválené uživatelem
`:s/foo/bar/gc`
- Všechny výskyty `public => public int`, ovšem jen pokud již není nahrazeno
`:s/public\(int\)\@!/public int/g`
- Zopakování posledního příkazu pro náhradu
`:&`

Vložení výsledku příkazu do souboru na aktuální řádek

```
:.!date  
:.!whoami
```

Hexa editor (aplikace současný soubor)

- Nástroj `xxd` je součástí instalace Vimů (`vim-enhanced`)
 - `:%!xxd`
 - `:%!xxd -r`

Volby způsobu zobrazení textů

- Zobrazení čísel řádků
`:set number`
- Zobrazení relativních čísel (aktuální řádek=0)
`:set relativenumber`
- Zkombinovat lze i obě předchozí volby
 - ◆ relativní řádky + aktuální řádek má absolutní index
- Zobrazení řídicích znaků

```
:set list
```

Volby způsobu zobrazení textů (pokračování)

- ▶ Způsob „zobrazení“ tabulačních zarážek

```
:set tabstop=xxx
```
- ▶ Rychlý doskok na párovou závorku

```
:set showmatch
```
- ▶ Definice párových znaků (typicky závorek)

```
:set matchpairs=(:),[:],{:},<:>
```
- ▶ Způsob zobrazení řídicích znaků

```
:set display
```

 - ◆ (viz další slajdy)

Relativní čísla řádků

- ▶ Pomáhá při mnoha operacích typu 5j 10dd atd.

```
:set relativenumber
```

Zobrazení řídicích znaků

- ▶ Ve formátu ^znak
 - ◆ například ^K
- ▶ Hexa hodnota znaku
 - ◆ například <0b>
- ▶ Změna nastavení

```
:set display=
```

```
:set display=uhex
```

Taby nebo mezery?

- ▶ Viditelné přes `:set list`
- ▶ Lze vytvořit zvláštní syntaktické kategorie

```
:syn match Tab "\t"
:syn match Tab2 "\t\t"
:hi def Tab  ctermbg=lightgreen guibg=#e0ffe0
:hi def Tab2 ctermbg=lightred  guibg=#ffe0e0
```

Zalamování textu

- ▶ Pouze vizuální zalamování (do souborů se nevkládá CR)

```
:set wrap
```
- ▶ Vypnutí vizuálního zalamování

```
:set nowrap
```
- ▶ Vizuální zalamování na hranicích slov (vhodné pro texty)

```
:set linebreak
```
- ▶ Vypnutí vizuálního zalamování na hranicích slov

```
:set nolinebreak
```
- ▶ Označení zalomených (obrazových) řádků znakem/znaky

```
:set showbreak=.
```

```
:set showbreak=\\
```
- ▶ Automatické zalamování na xxx sloupci (vkládá se CR)

```
:set textwidth=xxx
```

```
:set tw=xxx
```

Volba wrap a řádky na konci obrazovky

- ▶ Buď @ v případě dlouhého řádku
 - ◆ dlouhodobá tradice
- ▶ Popř. „zobraz co nejvíce skutečného textu“
 - :set display+=lastline

Nastavení breakindent

- ▶ Bere do úvahy odsazení řádku
 - ◆ obrazovkové řádky jsou odsazené též
- ▶ Kombinace s linebreak a wrap
- ▶ Samozřejmě též se showbreak
- ▶ Použití
 - ◆ (La)TeX
 - ◆ AsciiDoc
 - ◆ Markdown
 - ◆ plain old ASCII text
 - ◆ ...

Nastavení breakindent (ukázky)

1. nowrap
2. wrap
3. wrap + showbreak=...
4. wrap + linebreak
5. wrap + breakindent
6. wrap + linebreak + breakindent

Chování textového kurzoru při pohybu v textu

- ▶ Dostatek zobrazeného textu před/za aktuálním řádkem
 - :set scrolloff=...
 - ◆ scroll offset (ne scroll off)
- ▶ Naváže dvě (či více oken) pro synchronizaci posunu
 - :set cursorbind
 - ◆ význam při použití ve více oknech současně

Stroj času zabudovaný do Vimů

- ▶ Takzvané „undo branches“
- ▶ Posun mezi jednotlivými verzemi dokumentu
 - g-
 - g+
 - ◆ pochopitelně lze zkombinovat s počtem opakování

Stroj času zabudovaný do Vimů

- ▶ Posun na předchozí verze dokumentu
 - :earlier {count} přechod na předchozí stav souboru
 - :earlier {N}s lze zadat časový interval v sekundách
 - :earlier {N}m nebo minutách
 - :earlier {N}h dokonce i hodinách

- ▶ :earlier {N}d pokud pracujete nepřetržitě několik dnů... :-)
- ▶ Opak operace :earlier
 :later
- ▶ Postupné odvolání změn
 Ctrl+R

Trocha matematiky

- ▶ Zvýšení a snížení hodnoty, na které je kurzor nebo první hodnoty ZA kurzorem
 - ◆ CTRL+A
 - ◆ CTRL+X
- ▶ (Trik) doskok na první číslo (jedno jaké, s několika výjimkami)
 - ◆ CTRL+A CTRL+X
- ▶ Výpočty ve vkládacím režimu
 - ◆ CTRL+R=6*7
 - ◆ CTRL+R=0xffffffff
 - ◆ CTRL+R=pow(2,10)

Zneužití speciálního registru =

- ▶ Vložení sekvence čísel do souboru v insert režimu
 - ◆ CTRL+R=range(1,10)
 - ◆ CTRL+R=range(1,20,3)
 - ◆ CTRL+R=range(10,0,-2)

Vizuální režim versus režim výběru

- ▶ Selection mode
 - ◆ částečně podobné chování editorů v MS Windows
 - ◆ lze vybírat pomocí Shift+šipky atd.
 - (viz dále popsaná volba keymodel)
 - ◆ pohyb bez Shift režim výběru ukončí
 - Esc taktéž režim výběru ukončí
 - ◆ po výběru a stisku viditelného znaku se:
 - výběr (vybraný text) vymaže
 - editor se přepne do insert režimu
 - ◆ lze nastavit i další možnosti pomocí
 - :set selectmode
 - :set selection
 - :set keymodel

Vizuální režim versus režim výběru

- ▶ Visual mode
 - ◆ výběr začíná v, V, Ctrl+V
 - ovšem tato volba může chování změnit
 - :set selectmode
 - ◆ fungují zde běžné operátory c, y, d
 - ◆ obnovení původního výběru: gv
 - ◆ lze nastavit i další možnosti pomocí
 - :set selection

Vizuální režim versus režim výběru

:set selectmode=seznam_hodnot

Hodnota	Význam
mouse	select mode pomocí myši
key	select mode pomocí shift+šipky
cmd	select mode začíná v, V, Ctrl+V

Výběr textu

:set selection=

- ♦ vybírá se znak pod kurzorem?
- ♦ lze vybrat znak za koncem řádku?

Hodnota	Za koncem řádku	Znak pod kurzorem
old	ne	ano
inclusive	ano	ano
exclusive	ano	ne

Výběr vertikálních bloků, práce s bloky

- ▶ Standardně klávesová zkratka Ctrl+V
- ▶ IMHO lepší nastavení
 - :noremap ,v <C-V>
 - ♦ nekoliduje s případným mapováním Ctrl+V na „paste“
- ▶ Běžné operátory c, y, d
- ▶ Při „yank“ a „delete“ se zapamatuje, že se jedná o blok
 - ♦ jak?
 - ♦ trik s Ctrl+J
- ▶ Možnost kombinace s „virtualedit“ při nestejně dlouhých řádcích
 - ♦ viz další slajd

Vertikální bloky a funkce typu „najdi a nahraď“

- ▶ Po výběru bloku stisk :
- ▶ Lze zapsat například
 - : '<,'>s-foo-bar-g
- ▶ Ovšem náhrada se provede v celém rozsahu textu od prvního vybraného řádku do řádku posledního
- ▶ Lze náhradu provést skutečně jen ve vybraném vertikálním bloku?
- ▶ Řešení
 - ♦ použití \%V
 - : '<,'>s-\%Vfoo-bar-g

Režim virtuální editace

:set virtualedit=

Hodnota	Význam
---------	--------

block	povolení virtuální editace při práci s vizuálními bloky
insert	povolení virtuální editace ve vkládacím režimu
all	povolení virtuální editace ve všech režimech
onemore	umožňuje přesun kurzoru pouze ZA poslední znak

Režim virtuální editace

(ukázka s vertikálními bloky)

Volba mousemodel

- Určuje chování myši
 - ◆ rozdíl X/MS Windows
 - ◆ většinou se týká pravého popř. prostředního tlačítka myši

Volba keymodel

- Týká se výběru bloků pomocí Shift+posun
- ```
:set keymodel
```

| Volba                   | Význam                                                             |
|-------------------------|--------------------------------------------------------------------|
| startsel, stopsel<br>"" | výběr pomocí Shift+šipky<br>skok na další slovo pomocí Shift+šipky |

## Celkové chování editoru

- Nastavení několika voleb jediným příkazem :behave
 

```
:behave mswin
```

```
:behave xterm
```

Volba	mswin	xterm
selectmode	mouse, key	""
mousemodel	popup	extend
keymodel	startstel, stopsel	""
selection	exclusive	inclusive

Chování editoru při chybě

- Pípnutí
  - ◆ kolegové vás budou mít moc rádi
- Krátký „záblesk“ celé obrazovky
  - ◆ dosti nepříjemné
  - ◆ pomalé (terminálové sekvence atd.)
- Řešením je vypnutí obou způsobů


```
:set novisualbell
```

```
:set vb t_vb=""
```

Zvýraznění aktuálního řádku/sloupce

- ▶ Může se hodit při editacích YAML souborů apod.
  - :set cursorcolumn
  - :set cursorline
- ▶ Změna barvy aktuálního řádku a/nebo sloupce
  - :hi CursorLine guibg=#2d2d2d
  - :hi CursorColumn guibg=#2d2d2d
- ▶ Poměrně „podivné“ chování při nastavení :wrap

Digraphs (dvojznaky)

- ▶ Umožňuje vložení vybraného (Unicode) znaku do textu
- ▶ Povolení tohoto režimu
  - :set digraph
- ▶ Použití dvojznaků
  - ◆ Ctrl+K znak1 znak2
    - dostupné vždy
  - ◆ znak1 BACKSPACE znak2
    - jen při povolené volbě :digraphs
    - emuluje a vylepšuje chování psacího stroje
    - klasické BACKSPACE po delším časovém intervalu

Digraphs (dvojznaky)

- ▶ Zobrazení všech dvojznaků
  - :digraphs
- ▶ Registrace nového dvojznaku
  - :digraphs znak1 znak2 kód_unicode_znaku
- ▶ Například
  - :digraphs o` 243
  - :digraphs o/ 248
  - :digraphs O/ 216
  - :digraphs 12 189
- ▶ Výsledky
  - ò
  - ø
  - Ø
  - ½

Režim „ex“

- ▶ Klávesa Q
  - ◆ někdy stisknuta omylem
  - ◆ vi - návrat zpět

Režim „ed“

- „ed“
- ▶ Ideový předchůdce editoru Vi (který je předchůdcem Vimu)
- ▶ Příkazy editoru „ed“ se zadávají v command režimu
- ▶ Obecný tvar příkazů
  - :[address [,address]]command[parameters]
- ▶ Adresy
  - . aktuální řádek
  - \$ poslední řádek

2 druhý řádek
- předchozí řádek
+ následující řádek
+2 relativní řádek +2
-2 relativní řádek -2
0 nad prvním řádkem (například pro move atd.)
/foobar/ řádek s textem odpovídajícím regexpu
?foobar? řádek s textem odpovídajícím regexpu

Režim „ed“ (pokračování)

- Příkazy „ed“u
  - a append
  - c change
  - d delete
  - m move (musí se zadat další adresa cíle)
    - :.m\$
    - :.m-2
    - :1m\$

Režim „ed“ (složitější příklady)

- Přesun řádku obsahujícího text „LinuxDays“ na začátek souboru
:/LinuxDays/m0
- Přesun řádku obsahujícího text „LinuxDays“ na konec souboru
:/LinuxDays/m\$
- Změna všech znaků „-“ na předchozím řádku za „&mdash“;
:-1s/-/\—/g
- Obalení aktuální řádky (může vizuálně přesahovat jeden řádek) do značky pro odstavec
:s/./<p>\r&\r<\p>/

Zobrazení informací o pozici v textu a o vybraném znaku

- Zobrazení informace o pozici kurzoru v dokumentu
gCtrl+G
- Zobrazení kódu znaku pod kurzorem
ga
- Zobrazení UTF-8 sekvence pro znak pod kurzorem
g8
- Znaky pro otestování

Další klávesové zkratky

- Pohyb v historii pozic kurzoru
  - g;
  - g,
- Otevření soubor, na jehož názvu se nachází kurzor
gf

Zvýraznění syntaxe

- Dvojice příkazů

- :syntax
- :highlight
- První příkaz
  - :syntax
    - ◆ bez parametrů vypíše syntaktické skupiny
    - ◆ parametry: typ určení textu + jméno + samotné určení
- Druhý příkaz
  - :highlight
    - ◆ bez parametrů vypíše vazbu syntaktické skupiny na „barvičky“
    - ◆ parametry: jméno term= cterm= ctermfg= ctermbg= guifg= guibg=

Zvýraznění syntaxe

```
:syn match Tab "\t"
:syn match Tab2 "\t\t"
:syn match Tab3 "\t\t\t"
:syn match Tab4 "\t\t\t\t"
:hi Tab ctermbg=lightgreen guibg=#e0ffe0
:hi Tab2 ctermbg=lightred guibg=#ffe0e0
:hi Tab3 ctermbg=lightblue guibg=#e0e0ff
:hi Tab4 ctermbg=lightcyan guibg=#ffffe0
```

Zvýraznění syntaxe

```
:syn match vimcommand "\:.*"
:syn match odrazka1 "^\\%d9654.*"
:syn match odrazka2 "^ [^:]*"
:syn match odrazka3 "^ ."
:syn match nadpis "^ [A-Z]*"
:hi odrazka1 ctermfg=lightgreen guifg=darkgreen
:hi odrazka2 ctermfg=yellow guifg=brown
:hi odrazka3 ctermfg=lightcyan guifg=red
:hi nadpis ctermfg=white guifg=blue
:hi vimcommand ctermbg=yellow guibg=#c0ffc0
```

Pravítko a stavový řádek

Název parametru	Typ parametru	Význam
ruler	pravdivostní	povolení zobrazení pravítka
showcmd	pravdivostní	povolení zobrazení příkazu během jeho zápisu na pravítku
showmode	pravdivostní	povolení zobrazení aktuálně nastaveného režimu editoru na pravítku
rulerformat	řetězec	definice formátu zobrazení informací na pravítku
statusline	řetězec	definice formátu zobrazení informací na stavovém řádku
laststatus	číslo 0, 1, 2	řízení způsobu zobrazení stavového řádku pro nejspodnější okno editoru

Volba :rulerformat

```
:set rulerformat=%t%y
:set rulerformat=%t\ %y
:set rulerformat=%c\ %l/%L
:set rulerformat=%o\ [%b=0x%B]
```

Volba :rulerformat

Kód	Význam
%f	jméno souboru s relativní cestou
%F	jméno souboru s plnou cestou
%t	pouze jméno souboru
%y	typ souboru
%m	příznak, že soubor byl změněn (modified)
%r	příznak, že soubor je určen pro čtení (read-only)
%l	číslo řádku, na němž se nachází kurzor
%L	celkový počet řádků v souboru
%c	číslo sloupce, na němž se nachází kurzor
%v	číslo virtuálního sloupce
%o	offset od začátku souboru (začíná se od jedničky)
%b	hodnota znaku pod textovým kurzorem v deka
%B	hodnota znaku pod textovým kurzorem v hexa
%##	mezi znaky ## je vloženo jméno skupiny definované highlight
%{ }	mezi znaky {} je vloženo volání uživatelské funkce
%(	začátek skupiny značek/textu, kterým lze přiřadit šířku
%)	konec skupiny značek/textu, kterým lze přiřadit šířku

Barvy na pravítku

```
:highlight RulerFileName guifg=#cc8080 ctermfg=red
:highlight RulerColumn guifg=#cccc80 ctermfg=yellow
:highlight RulerLine guifg=#80cc80 ctermfg=green
:highlight RulerOffset guifg=#8080cc ctermfg=blue
:set rulerformat=%40(##RulerFileName#%t\ ##RulerColumn#%c\
##RulerLine#%l/%L\ \ ##RulerOffset#%o\ ##Normal#[%b=0x%B]%)
```

Stavový řádek

```
:setlocal statusline=%55(%{strftime('%a\ %b\ %e\ %I:%M\ %p')})\ %5l,
%-6(%c%V%)\ %P%)
```

Užitečné externí nástroje

- ▶ xxd
- ▶ fmt
- ▶ tablify
- ▶ sort
- ▶ grep
- ▶ cut
- ▶ m4

